

30 sep 2021 -14:13

StamEuropa opent zijn deuren als huis van de democratische dialoog in de Aarlenstraat 104 (Brussel)

StamEuropa opent zijn deuren als huis van de democratische dialoog in de Aarlenstraat 104. Deze plek is de vrucht van een opmerkelijke samenwerking met de Stad Brussel en de Regie der Gebouwen.

StamEuropa: een Brussels gelijkvloers gewijd aan de Europese wijk

De doelstelling van het project StamEuropa is om in het gebouw een nieuwe vorm van dialoog te introduceren tussen burgers en het Europese ecosysteem. Een innovatieve scenografie, verschillende conversatie-formats en regels alsook een aangenaam horeca-aanbod moeten bijdragen aan de creatie van een nieuwe bestemming in de eerder monofunctionele Europese wijk. Gelegen in de Aarlenstraat 104, in het hart van deze wijk, moet StamEuropa dé plek worden voor ateliers, workshops en conferenties van allerhande organisaties en instellingen zodat het democratisch karakter van de Europese wijk een nieuwe, innovatieve en participatieve dimensie krijgt. Het project richt zich hierbij zowel op de inwoners van de wijk, de Brusselaars en zelfs de Europeanen die Brussel bezoeken.

Alain Deneef, voorzitter van StamEuropa: *"In ons Europa dat vandaag op zoek is naar een nieuwe adem, denk maar aan de huidige conferentie over de toekomst van Europa, zijn neutrale plaatsen, ook 'tiers lieux' genoemd, van cruciaal belang. Het moeten plaatsen zijn waar de dialoog op egalitaire basis wordt georganiseerd. Daar dragen de binneninrichting, alsmede de regels waarmee de gesprekken opgezet worden enorm toe bij."*

Een win-win project

Het gebouw in de Aarlenstraat 104 is eigendom van de federale overheid en wordt beheerd door de federale Regie der Gebouwen.

Mathieu Michel, Staatssecretaris voor Digitalisering, belast met Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en met de Regie der gebouwen: *"Ik ben verheugd dat de Regie der Gebouwen partner kan zijn in het StamEuropa-project, als leverancier van ruimtes die momenteel niet gebruikt worden, maar wel bijzonder goed gelegen zijn. Deze plek zal een heel ecosysteem voor burgers huisvesten en ondersteunen in het hart van de Europese wijk. Ik zou ook nog de goede samenwerking met de stad Brussel willen benadrukken."*

Laurent Vrijdaghs, Administrateur-generaal van de Regie der Gebouwen: *"Er is nog geen definitieve bestemming gekend voor dit gebouw. Daarom hebben we besloten samen met het Fonds Europese Wijk (een bedrijvenfonds binnen de Koning Boudewijnstichting) en de Stad Brussel op zoek te gaan naar een tijdelijke invulling voor het gelijkvloers en de 2de en 3de verdieping in afwachting van een mogelijke toekomstige verkoop van het gebouw. Het is een win-winsituatie."*

De Stad Brussel en de Regie der Gebouwen sloten in 2020 daarom een akkoord af. Omdat de Regie der Gebouwen een deel van haar gebouw openstelde voor gratis tijdelijk gebruik (door het Fonds Europese Wijk), moest ze niet langer de leegstandsbelasting betalen. Het was de eerste keer dat de Stad Brussel een dergelijk akkoord afsloot.

"In haar strijd tegen verlaten, verwaarloosde, leegstaande of niet-afgewerkte gebouwen en terreinen legt de Stad Brussel een gemeentebelasting op. De verordening voorziet in een vrijstelling van deze belasting wanneer, zoals in dit geval, een tijdelijke heringebruikname van het gebouw plaatsvindt. Op basis van dit instrument hebben wij ons vertrouwen gesteld in de reactivering van het gebouw aan de Aarlenstraat", zegt Lydia Mutyebele, schepen van Huisvesting van de Stad Brussel.

Philippe Close, Burgemeester: *"We hopen dat het succes van StamEuropa andere eigenaars zal overtuigen om dit voorbeeld te volgen. Deze samenwerking toont nog maar eens aan dat de leegstandsbelasting een bijzonder efficiënte stimulans is."*

Werken binnen en buiten: een buitengewone synergie

Bij de start van de overeenkomst tussen de verschillende partijen waren er meerdere uitdagingen voor de heringebruikname van start kon gaan. Vanaf 2020 vertrokken zich werken die de ruwbouw binnen transformeerde in een aangename, leefbare plek. Het ging hier concreet om de realisatie van water- en elektriciteitsaansluiting, verwarming, brandveiligheid, verlichting, herstelling van waterschade...). De kost van deze werken (ca. 138.000 €) werd door de Regie der Gebouwen gedragen.

Ans Persoons, schepen van Stedenbouw: *"Tijdelijk gebruik moet de norm worden, en we kijken daarbij in de eerste plaats naar leegstaande gebouwen die in publieke handen zijn. Zij moeten het goede voorbeeld geven. Om aan iedereen duidelijk te maken dat dit kantoorgebouw nu terug 'leeft', hebben we ook de buitenruimte herdacht."*

De buitenruimte langs de Jacques de Lalaingstraat werd aangepakt en omgevormd tot een soort pocket park / groen stadssalon. Samen met een grafisch bureau werd een visuele identiteit voor StamEuropa uitgewerkt en aangebracht op de grote kale buitenmuur. De kosten van deze interventies werden gedragen door stedenbouwkundige lasten die betaald werden door promotoren op projecten in de buurt.

Een laatste belangrijke investering is het audiovisueel materiaal dat van StamEuropa een multimediale dialoogplek maakt. Deze aankoop werd door verschillende partners ten laste genomen waaronder in de eerste plaats het Fonds Europese Wijk.

Ontwerpers en partners

Reeds vandaag gooit het ontwerp van StamEuropa hoge ogen. 51N4E, het architectuurbureau achter het ontwerp van binneninrichting, werd voor de Brussels Architecture Prize genomineerd. Het inhoudelijke concept van StamEuropa kwam van het Frans-Belgisch bureau Vraiment Vraiment gespecialiseerd in urban design en openbare policies.

De programmatie van de plek wordt door een reeks partners verzorgd: Missions Publiques, een Frans-Duits-Belgische agentschap met een focus op burgerparticipatie, Jubel Festival, een Europees festival van democratie op Scandinavisch model, Stand Up for Europe, een pan-Europese federalistische beweging, en Seco (Salon for European Civic Organisations), een co-working space gewijd aan democratie en Europa.

Regie der Gebouwen
Gulden Vlieslaan 87 / 2
1060 Brussel
België
+32 2 541 65 11
<http://www.buildingsagency.be>

Johan Vanderborght
Woordvoerder
+32 (0)479 31 26 91
johan.vanderborght@buildingsagency.be